

Popasul antologic al unei legende vii a literaturii române

Articol scris de: **Ionuț CARAGEA** / 19 dec. 2021

Primit pentru publicare: 19 Dec. 2021
Editor: Ion Istrate
© Ionuț Caragea, © Revista Luceafărul (www.luceafarul.net)

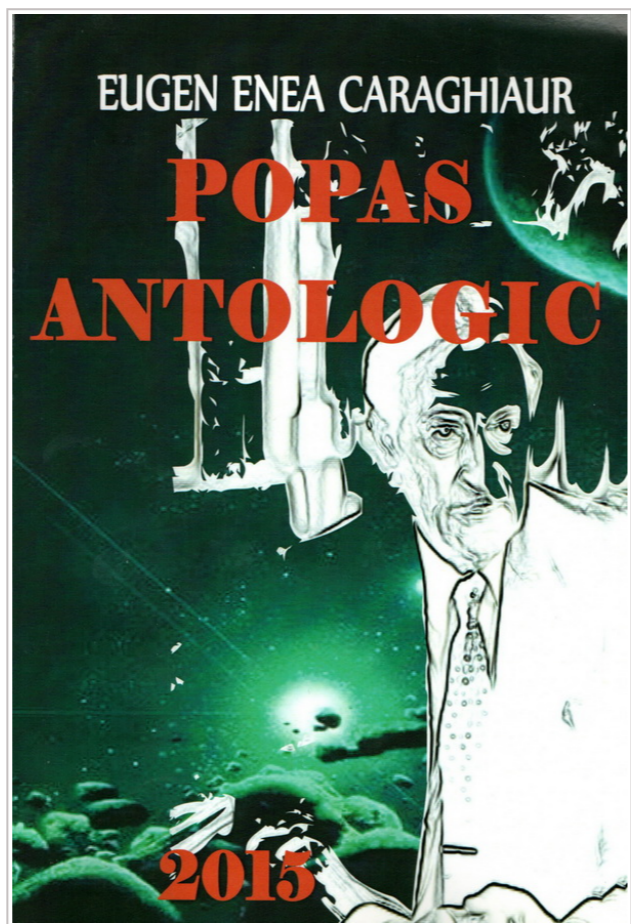
Eugen Enea Caraghiaur este o legendă vie a literaturii române și unul dintre cei mai importanți poeți lirici ai exilului românesc. Îmi revine plăcerea de a vorbi despre un personaj extrem de complex, cu o biografie fabuloasă, dată fiind și prietenia care ne leagă de aproape două decenii, o prietenie având ca punct comun dragostea față de țară, dragostea pentru limba română și dragostea pentru poezie. Nu pot uita întâlnirile cu „Printul” din cadrul întrunirilor Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec și nu pot uita nici seratele poetice de la reședința sa din Montréal, acolo unde m-am simțit mereu ca la mine acasă. Așadar, voi începe cu o scurtă biografie a domniei sale, pentru a ne face o idee despre viața unui om care a luptat pe toate fronturile pentru a-și împărtași ideile și pentru a lăsa ceva valoros în urmă.

Scritor, jurnalist și om de afaceri, Eugen Enea Caraghiaur s-a născut pe 15 august 1923, în localitatea Comrat din Moldova. Este fiul profesorului Ștefan, principe de Panciu, și al profesoarei de limba franceză, Alexandra Maria Iosefina, principesă de Dadjani. Începe studiile la Facultatea de Mine la Politehnica din Timișoara (1943), unde fondează Mișcarea anticomunistă a Tineretului Universitar Național Tărănesc (1945). Pentru luptă antibolșevică și pro-Basarabia este arestat și condamnat la moarte (17 aug. 1948) de NKVD și Tribunalul Militar din Timișoara. Evadează, trecând Dunărea înot spre Iugoslavia, și ajunge în Occident. Urmează un drum plin de încercări; suportă detenția în mai multe închisori din care dezertează, ajungând, cu eforturi supraomenești, în Austria, Franța și Italia. A urmat cursuri de geologie la universitățile din Roma, Nancy și Sorbona (cursuri de doctorat). În străinătate a luptat continuu pentru cauza românească, fiind un militant convins pentru redresarea moral-politică și economică a societății. În anul 1954 traversează Atlanticul și se stabilește în Canada. În noua țară de adopție a activat ca inginer geolog pentru „Sullivan Mines” din Québec (1951-1954) și inginer consilier în explorări, prospecțiuni miniere, foraje de puturi arteziene (1955-1978), devenind, ulterior, președintele consiliului Companiei „Can-Rom. Inc. Imobiliare” (1979-2004).

Eugen Enea Caraghiaur este Cetățean de onoare al orașului Comrat din Republica Moldova, Președinte de Onoare al Catedralei Ortodoxe Române Sf.-Ioan Botezătorul din Montréal, Președinte

Fondator și de Onoare al Congresului Canadian Român, înființat în anul 1958. Deține titlul de Principe al Casei Imperiale Ruse de Rurikovich. Este Șeful Casei Cumanе Domnești de România Reintegrată-Panciu, al 51-lea din tată în fiu al Casei de Panciu, începând din anul 892 până astăzi.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala București (Poezie), membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova, membru al Asociației Scriitorilor Români din Canada și membru onorific al Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec (a fost și membru executiv al ASLRQ, în perioada 2008-2021). A fost distins de trei ori cu Medalia de Aur Mihai Eminescu. Prima a fost decernată la Chișinău în anul 1998, de Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni și de către Uniunea Scriitorilor din Moldova. Următoarele două au fost decernate la București, în anii 2008 și 2010, de Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni. Distins cu Medalia Realizării Bucovinei, decernată de către Congresul Spiritualității Românești în anul 1993 și cu Medalia Marii Uniri decernată tot de Congresul Spiritualității Românești în anul 2011 la București. Pe 11 mai 2014, a fost decorat cu medalia de argint de către Locotenentul-guvernator al Quebecului, Pierre Duchesne. Distincția acordată reprezintă recunoașterea contribuției inginerului, omului de afaceri și scriitorului Eugen Caraghiaur la viața comunitară, precum și implicarea sa activă în viața socială și culturală a Quebecului.

A fost coredactor al ziarului Dreptatea din New York (1973-1982) și fondator al revistei Datina Străbună din Montréal. A debutat în 1951, în revista ARC a Asociației Române din Canada și a colaborat la revistele „Literatura și Arta” și „Telegraful român”. Este membru activ al Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni. Colaborează cu mai multe publicații din Moldova și România.

Eugen Enea Caraghiaur are o impresionantă bibliografie literară și istorică, peste 60 de volume, majoritatea fiind prefațate de acad. Mihai Cimpoi și prof. dr. Victor Crăciun, însoțite de cronici semnate de Doina Drăguț, Elena Cruceru, Dumitru Anghel, Mihai Morăraș, Corneliu Grumezea, Constantin Dumitrache, Anatol Ciocanu, Dragomir Horomnea, Gheorghe Baciu, Argentin Stratopulos, Florin Mitroi etc. Aceste volume au apărut la edituri din Canada, Italia, România și Republica Moldova.

„Popas antologic” (ed. Semne, București, 2015, 296 pag.) reprezintă o trecere în revistă a volumelor publicate până în anul 2015, cuprinzând și recenzii lor. Această carte, susținută moral de Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, este dedicată Poporului Român și Familiei Hanale de Panciu. Cuvântul înainte îi aparține lui Victor Crăciun.

Poeemele din antologie sunt scrise în limbele română și franceză, majoritatea fiind rimate și rimate, dar fără să fie tributare unor forme fixe. Poetul abordează și versul alb, cu aceeași naturalețe, demonstrând versatilitate stilistică. Sunt prezente marile teme ale vieții, dar dragostea pentru Patrie, pentru pământul străbun, captează cel mai mult atenția, ceea ce conferă poemelor, dar și întregii cărți, un plus de valoare spirituală: „Grăul tău sub ceruri arde. / Pâinea ta ca somnul mut, / Îți împresură chemarea / De la Nistru până-n Prut. // Vărfuri unde e gândul slobod / Peste giele când străbate / Cu arpii de negru dohot / Din visăriile furate. // Valea ta este limanul / Plin de ghioluri albăstirii / Unde lacrima-ți cât banul / Se revarsă pe câmpii.” (poemul „Bugeac”, vol. „Psalmi”, ed. La Voix du Peuple, Montréal, 1986). Respectul pentru cele mai înalte valori ale neamului nostru este evocat și în poemul „Eroilor”, tot din vol. „Psalmi”, poetul amintindu-ne că prețul libertății a fost plătit prin vărsare de sânge: „Au vărsat prinos de sânge / Trandafirii de pe cetate. / Cine-n urma lor mai plânge / Sub un semn de libertate? // Pe sub brazde și ruine / Țineți sfatul ortăcesc. / Visul vostru curge-n vine / În tot neamul românesc. // Într-o zi un val năvalnic / Izvoră-va-n ce-am pierdut. / Va renaște libertatea / De la Nistru pân' la Prut.”

Eugen Enea Caraghiaur își arată recunoștința și față de patria de adopție, în volume precum „Cântare Canadei” (ed. La Voix du Peuple, Montréal, 1981). Dorul, dragostea, timpul, destinul, nostalgia sunt temele predilecte ale unor poeme amprentate de experiența exilului: „Șirag de clipe călătoare / Prin lumie fără sfârșit / Îmi bat la geamul meu de dor / C-un deget fin ca un fior, / Îmi bat la pragul meu de gând / Și-al sufletului prea flămând / De dragoste și bunătate...” (poemul „Șirag de clipe călătoare”). Frații poetului sunt de această dată „francezii, englezii și alții”, toți aceștia fiind parte a unui „Popor împletit din multe fire” și al unui Québec în care „bate inima Pieilor Roșii” (poemul „Québec”). Iată, deci, ce interesantă este poezia unui suflet românesc ajuns „Pe căile destinului orb”, „În inima pădurii de arțari”, așteptând „Al primăverii farmec”, așteptând „primăvara să străbată de-a călare, teritoriul de la Polul Nord și până-n U.S.A.” (poemul „Canada-n primăvară”). Iar până la primăvară, toată această așteptare să plătească tribut greu iernii canadiene, evocată atât de frumos în volumul „Jernaticе stihuri” (ed. La Voix du Peuple, Montréal, 1981).

Tematic, experiențele lui Eugen Caraghiaur au ceva în comun cu experiențele lui Neruda, dacă este să comparăm „Toți anii de grea pribegie”. Numai că în cazul lui Caraghiaur, poeziile au o încălțătură emoțională mult mai dureroasă, mult mai traumatizantă, poetul depășind, în volumul „Poeme de suflet” (ed. La Voix du Peuple, Montréal, 1981), „Amintiri din lagărul Lipari”: „Și iată-mă chiar pe o insulă. / Piatra și cerul mă leagă. / Gândul grumazul îndoiaie. / Sufletul e numai văpaie. / Din cercul strănsorii amare / Cu lanțuri la mâini și picioare / Mă uit la apele mării, / Dețin din sânul durerii...” . Însă acest mare „Suflet basarabean” (titlul volumului apărut la ed. Nagard, Roma, 1982), nu își pierde niciodată speranța, chiar dacă „Fruntea-i strivită” și trăiește într-un „Întuneric blestemat” (poeme din vol. „Speranțe”, ed. La Voix du Peuple, Montréal, 1981). Neperzându-și speranța, poetul transformă toată suferința sa, cu ajutorul cuvântului, a „Colindului de Crăciun”, a „Magiei viziunii”, a convingerii sale că „întotdeauna, „A crede înseamnă a putea”, în „Arta succesului” (ed. La Voix du Peuple, Montréal, 1990), o artă înmiresmată de cântări ale iubirii („Cântări iubirii”, ed. Departamentul de Stat a Republicii Moldova, Chișinău, 1991), care cad precum meteoriții („Meteoriți”, ed. Mileniul Trei, Hunedoara, 1990), până-n „profunzimile sufletului”.

În ultima parte a antologiei, sunt prezentate, prin prefețe, postfețe și recenzii, atât romanele autobiografice și istorice ale autorului, cât și volumele sale de eseuri economice. Vom aminti câteva titluri : „O istorie succintă a Cumaniei Mari”, „Secretul crizei financiare”, „Spărgătorii de frontiere”, „Teoria creditului național”, „Protoromânii – O istorie netrunchiată”, „Sarmato-geții – O istorie reconstituită”, „Păienjenis”, „Sub teasc” etc.

Eugen Enea Caraghiaur, ca și mulți alți scriitori români de mare valoare care și-au trăit viața în exil, nu a beneficiat de aceeași vizibilitate pe care au avut-o scriitorii din România. Cu toate acestea, opera sa merită toată atenția criticilor și istoricilor literari, având toate atribuțiile valorii. Emoțiile sunt la cote înalte, iar dragostea și patriotismul nu sunt deloc de față.

Ionuț Caragea, 10 decembrie 2021

Similare

Ionuț Caragea – Un poem din volumul în pregătire „Umbra lucidă”
10 martie 2016
În „Invitație la lectură”

Ionuț Caragea – Poem din volumul în pregătire „Umbra lucidă”: „Dansul fulgilor de întuneric”
14 martie 2016
În „Invitație la lectură”

Ionuț Caragea, la al șaselea premiu în Franța
2 august 2021
În „Istoria culturii”

Abonare la articole via email

Introduceți adresa de email pentru a primi notificări prin email când vor fi publicate articole noi.

Abonare

Alătură-te celorlalți 2.661 de abonați.

Articole asemănătoare

- „Ruleta rusească”
- Aparții noi la Editura FIDES, Iasi: Ionuț Caragea – Poezii de dragoste
- POEMUL STROFELI
- Eugen Dorcescu, titlul de Membru Corespondent conferit de Academia Hispanoamericană de Buenas Letras
- LIGA SCRITORILOR ROMÂNI. INVITAȚIE către creatorii de literatură și iubitorii de cultură

